تأکید علامه تهرانی بر رویت و حمل کلام مشهور بر موضوعیت رویت

(9:52)

استاد: نه، اول می‌گویند ما از جهات علمی بحث کردیم. بعد می‌گویند «هذا کله البحث عن الجهة العلمیة اما الجهة الشرعیة...». به گمانم همین جهت شرعی که وارد شدند، وارد دقائق بحث فقهی شدند، سبب شده که این تعلیقه را بزنند. حتی شاید قبل از ارسال بوده باشد. شاید اگر آن وقت نظرشان نبوده، حتی با مراسله دوم دیده‌اند که این تعلیقه نیاز است. چرا؟ چون لازمه این بحث‌های شرعی ای که ایشان مطرح کرده‌اند اینها هست. استادشان در منهاج چه می‌گفتند؟ استاد فرموده‌اند: [مشهور] تخیل کرده‌اند که خروج قمر از تحت‌الشعاع هم مثل طلوع و غروب است. ایشان می‌گویند: نه، هرگز مشهور این جور تخیلی نکرده‌اند که شما به آنها نسبت داده‌اید. در صفحه پنجاه می‌فرمایند:

> **و مما ذكرنا تبيّن أنّ ذهاب المشهور إلى لزوم الاشتراك في البلدان مبنيّ على دخالة رؤية القمر في دخول الشهر، و أنّ للمطالع و المغارب بالنّسبة إلى القمر دخلا في دخول شهر و خروج شهر، و عدم كفاية نفس خروج القمر عن تحت الشّعاع في هذا الأمر، لا على تخيّل ارتباط خروج القمر عن تحت الشّعاع ببقاع الأرض، كارتباط طلوع الشّمس و غروبها بها.[1]**

بنابراین می‌گویند مشهور نمی‌خواستند اینها را بگویند. حرف شما که گفتید تخیل است، تخیل آنها نیست. آنها مطلب درستی می گویند. می‌گویند: تخیل نکرده‌اند که خروج قمر از تحت‌الشعاع مثل طلوع شمس و غروب آن است. بلکه می‌خواستند بگویند رؤیت دخالت دارد. خب به چه صورت رؤیت دخالت دارد؟ مشهور که گفته اند رؤیت دخالت دارد، یعنی رؤیت‌ِطریق به اهلال؟ یا نه، رؤیت‌ِموضوعی‌ِصفتی‌ِخاص‌ِبه خود بلد که شارع رؤیت را نه به نحو طریقی، بلکه به نحو وصف موضوعی برای خود بلد ملاحظه کرده است؟ دنباله راه که رفته اند به اینجا رسیدند. ایشان مدام روی رؤیت تأکید کرده اند. لازمه تأکید روی رؤیت این شده که گفته اند ادله، رؤیت را می‌گویند و همینطور بحث جلو رفته است. کمکم شده رؤیت‌ِموضوعی‌ِصفتی. درحالیکه کجا مشهور به اینها تصریح کرده‌اند؟! اینها دقائق بحثی است که تازه بعد از اصول متأخر، بعد از افادات شیخ انصاری آمده است.

[1] رسالة حول مسألة رؤية الهلال، ص: ۵۰

بازبینی #2
ایجاد شده 15 ژانویه 2026 08:37:21 توسط ... .
به روزرسانی شده 15 ژانویه 2026 11:04:10 توسط ... .